

Теоретичний аналіз ліквідності об'єктів нерухомості свідчить, що ключовими обмеженнями ринку залишаються високі трансакційні витрати та інформаційна асиметрія. RWA-токенізація трансформує право власності у цифровий актив, що підлягає фракціонуванню (fractional ownership), знижуючи поріг входу для мікроінвесторів і сприяючи «дифузії капіталу». Це, своєю чергою, є важливим чинником стабілізації ринків у періоди інфляційного тиску.

Токенізація базується на алгоритмічній надійності смарт-контрактів, які виконують функцію самовиконуваних регуляторних протоколів. Це створює передумови для реалізації концепції «програмованої ліквідності», де фінансові потоки можуть розподілятися автоматизовано відповідно до заданих умов. За аналітикою Банку міжнародних розрахунків (BIS, 2023), цифровізація фінансових інструментів підвищує ефективність фінансових систем та їхню стійкість до ризиків [2]. Водночас ефективність токенізації залежить від конкурентного середовища платформ, де вибір інвесторів впливає на стійкість ринку [1].

Важливим напрямом є інтеграція принципів сталого розвитку. Сучасні підходи до оцінювання економічних ефектів токенізації враховують ESG-фактори, зокрема у сфері «зеленої» нерухомості. Токенізація дозволяє підвищити прозорість таких проєктів, а застосування підходу реальних опціонів (ROV) – оцінювати їх в умовах невизначеності. Методологічно це поєднується з аналізом зниження трансакційних витрат і підвищення інклюзивності фінансової системи, а також використанням імітаційного моделювання для оцінки стійкості ринку до екзогенних шоків.

Таким чином, RWA-токенізація постає як інструмент модернізації фінансової архітектури, що забезпечує підвищення ліквідності та доступності інвестицій у нерухомість, сприяє диверсифікації капіталу й інтеграції ринку нерухомості у глобальну цифрову економіку.

Література

1. Adachi T., Sato S., Tremblay M. J. Platform Oligopoly with Endogenous Homing: Implications for Mergers and Free Entry. *The Journal of Industrial Economics*. 2023. Vol. 71, Iss. 3. DOI: <https://doi.org/10.1111/joie.12345> (date of access: 22.03.2026).
2. Bank for International Settlements (BIS). *Blueprint for the future monetary system: improving the old, enabling the new*. BIS Annual Economic Report 2023. URL: <https://www.bis.org/publ/arpdf/ar2023e3.htm> (date of access: 22.03.2026).
3. Boston Consulting Group (BCG). *Relevance of on-chain asset tokenization in 'crypto winter'*. 2022. URL: <https://www.bcg.com/publications/2022/relevance-of-on-chain-asset-tokenization> (date of access: 22.03.2026).

Дмитренко А.С., здобувач освіти
Пузирьова П.В., науковий керівник, д.е.н., професор
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ: БІОЕКОНОМІЧНИЙ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ

Корпоративний сектор у повоєнному відновленні України має визначну роль, саме він є ключовим інвестором у розвиток капіталу через створення робочих місць, підвищення кваліфікації працівників та впровадження інновацій. Корпорації активно інтегрують принципи сталого розвитку та біоекономіки, сприяючи екологізації виробництва й формують нові компетенції у працівників. Також корпоративний сектор забезпечує ефективну взаємодію з державою та освітніми інституціями, що є важливим для гармонізації ринку праці та інтеграції України у глобальному економічному просторі[1;2].

У сучасній науковій теорії людський капітал має фундаментальну роль для економічної категорії, який поєднує в собі знання, навички, здоров'я та мотивацію працівників, що використовується для розвитку підприємства. В умовах повоєнного відновлення цей ресурс стає головним чинником зростання продуктивності праці та підвищення загальної ефективності компанії. Висока якість людського капіталу допомагає визначити конкурентоспроможність бізнесу на внутрішньому та європейських ринках, що є прямим показником економічної зацікавленості приватного сектору інвестування в розвиток, освіту та екологічну свідомість[2].

Сучасний стан людського капіталу України знаходиться у глибокій кризі. Криза спричинена масовим відтоком кваліфікованої робочої сили та фізичних витрат трудового потенціалу, це створює критичний дефіцит кадрів для вітчизняних підприємств. Корпоративний сектор через демографічну кризу знижує операційну ефективність компаній та гальмує технологічне оновлення. Брак професійних спеціалістів не дає можливості впровадити нові біоекономічні проєкти. Збереження та відновлення людського ресурсу стає надважливим питанням держави. Людський капітал не тільки знаходиться у соціальній межі, а й розповсюджується на економічну безпеку та стратегічне виживання приватного бізнесу, що змушений брати на себе роль активного суб'єкта відтворення трудового потенціалу.

Біоекономічний вектор розвитку вимагає від бізнесу впровадження «green skills» (зелених навичок) та сталих практик, для того щоб людський капітал став рушієм для економіки замкненого циклу. Тобто корпоративному сектору потрібно переосмислити свій підхід до навчання, де в пріоритеті є екологічна освіта. Водночас інтеграційний вектор зумовлює адаптацію

професійних стандартів до вимог ЄС та посилення мобільності кадрів. Корпоративний сектор має формувати запит на нові компетентності, адаптуючи національний ресурс для глобальних технологічних змін[3].

Ефективне повоєнне відновлення України залежить від здатності корпоративного сектору трансформувати людський капітал у відповідність до біоекономічних та євроінтеграційних стандартів. В умовах кадрового дефіциту бізнес стає ключовим суб'єктом відтворення трудового потенціалу, де інвестиції в «зелені» навички та екологічну освіту є стратегічною умовою виживання та глобальної конкурентоспроможності компаній. Синергія держави та приватного капіталу у розвитку людського ресурсу визначена як фундамент для побудови інноваційної економіки замкненого циклу[1;3].

Література

1. Онищенко В. Людський капітал України в період її післявоєнного відновлення. Економіка України. 2023. №1. С. 3–15.
2. Чайковська І. Людський капітал як фактор економічного розвитку національної економіки. 2023. №2. С. 215–220.
3. Новікова О., Амоша О., Антонюк В. Відновлення людського капіталу України у післявоєнний період з використанням переваг цифровізації. Журнал європейської економіки. 2023. Т. 21. № 3. С. 407–420.

УДК 330.1:336.7

Горбачьов М.О., здобувач PhD Економіка
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

Продовольча безпека як важлива економічна категорія є однією з ключових складових національної та глобальної стабільності. Про важливість оцінки загроз і викликів продовольчому забезпеченню на різних рівнях наголошували науковці досить давно [1]. У сучасному ж світі вона формується під впливом численних викликів, серед яких зміни клімату, геополітичні конфлікти, війни, економічна нестабільність, швидке та неспинне зростання населення та порушення глобальних ланцюгів постачання. У цих умовах особливого значення набувають економічні підходи до забезпечення стабільного доступу населення до якісних і безпечних продуктів харчування.

Першим важливим підходом є розвиток внутрішнього аграрного виробництва. Держава має стимулювати виробників через податкові пільги, доступне кредитування та інвестиції в інфраструктуру. Це сприятиме зростанню продуктивності та зменшенню залежності від імпорту. Особливо актуальним для України є відновлення зруйнованих потужностей,